

PATVIRTINTA
Kauno r. Garliavos lopšelio-darželio
„Uosiukas“
direktorius 2022 m. rugsėjo 13 d.
įsakymu Nr.V-103

KAUNO R. GARLIAVOS LOPŠELIO – DARŽELIO „UOSIUKAS“ ŠVIETIMO PAGALBOS VAIKUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos vaikui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Kauno r. Garliavos lopšelyje-darželyje „Uosiukas“ (toliau – darželis) švietimo pagalbos vaikams teikimo tikslus, uždavinius, pagalbos gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimo formas ir rūšis, logopedo, psichologo, sveikatos priežiūros specialisto, mokytojų padėjėjų, mokytojų padėjėjų spec. poreikių vaikui, mokytojų, vadovų veiklą, susijusią su vaikų socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo(si) veiksmingumą.

2. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950(2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija), Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija), darželio darbuotojų pareigybių aprašais.

3. Švietimo pagalbos tikslai:

3.1. padėti įgyvendinti vaikų teisę į ugdymą;

3.2. užtikrinti veiksmingą vaikų ugdymąsi darželyje;

3.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei vaikų saugumui darželyje.

4. Švietimo pagalbos uždaviniai:

4.1. užtikrinti vaikų saugumą darželyje;

4.2. sudaryti sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui(si);

4.3. sudaryti sąlygas gabių vaikų ugdymui(si);

4.4. padėti vaikams adaptuotis darželyje;

4.5. teikti pagal galimybes reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

5. Švietimo pagalbos teikimo principai:

5.1. lygios galimybės – kiekvienam vaikui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

5.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems vaikams, kuriems jos reikia;

5.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos vaikams teikimo formomis;

5.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

5.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus vaiko problemas;

5.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

6. Švietimo pagalbos gavėjai – darželio vaikai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai, kiti darželio darbuotojai.

7. Švietimo pagalbos teikėjai – mokytojai, logopedai, psichologai, mokytojų padėjėjai spec. poreikių vaikams, mokytojo padėjėjai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, darželio vadovai, Kauno rajono pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) darbuotojai.

8. Švietimo pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja darželio vaiko gerovės komisija.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su vaiku (vaikų skatinimas dalyvauti ugdomojoje veikloje; mokytojų, darželio vadovų pokalbiai; logopedo pratybos; rekomendacijos ugdymui namuose pagal poreikį);

9.2. darbas su grupe (grupinės konsultacijos, skirtos ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimui, logopedo pogrūpiniai užsiėmimai ir kt.);

9.3. darbas su vaiko šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(si) procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir darželio bendradarbiavimo stiprinimas);

9.4. darbas su darželio bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas, mikroklimato gerinimas);

9.5. darbas su socialiniais partneriais (Kauno rajono PPT, Garliavos seniūnija, vaiko teisių apsaugos skyrius, policija ir kt., siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą);

9.6. karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei laikotarpiu, pagalba teikiama nuotoliniu būdu.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (vaiko, vaikų grupės, mokytojų, tėvų (globėjų)), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir ugdymosi erdvėje, padedant ugdytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save, padėti ugdymosi spragų turintiems arba gabiems vaikams;

10.2. ugdymo diferencijavimas vaikui ar vaikų grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas darželyje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti iškilusias problemas.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Vaikams, kurie mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama tiesioginiu būdu. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei švietimo pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, švietimo pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetines sritis, peržiūrint veiklų atlikimo laiką.

12. **Mokytojai** teikia švietimo pagalbą savo grupės vaikams:

12.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(si) bei branda;

12.2. siekia pažinti vaikų poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdomąją veiklą;

- 12.3. domisi ir rūpinasi vaikų sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenimą;
- 12.4. suteikia vaikui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
- 12.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, specialistais;
- 12.6. informuoja tėvus (globėjus) apie išskylančias problemas;
- 12.7. padeda vaikams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, ugdymosi ir kt. problemas;
- 12.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).

13. **Logopedo pagalba** vykdoma, tėvų (globėjų) sutikimu ir kai darželio vaiko gerovės komisija suderina švietimo pagalbos gavėjų sąrašą su PPT, patvirtina darželio direktorius.

14. Skaičiuojant vaikus logopedo etatui steigti, vaikas, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem vaikams.

15. Darželio vaiko gerovės komisija turi teisę kreiptis į savivaldybėje vaiko teisių apsaugą užtikrinančią instituciją, kai vaiko tėvai (globėjai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų gauti reikalingą švietimo pagalbą.

16. **Logopedas:**

16.1. vienu etatu dirbantis logopedas teikia pagalbą ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

16.2. teikia specialiąją pedagoginę pagalbą vaikams tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Švietimo pagalba vaikams teikiama ugdymo proceso metu specialiųjų pratybų forma (individualios, pogruginės (2–4 vaikai));

16.3. tiria vaikų kalbą (tartį, foneminę klausą, žodyną, gramatinę sandarą, rišliąją kalbą);

16.4. nustato kalbos sutrikimų pobūdį;

16.5. planuoja veiklą kalbos sutrikimams šalinti, numato vaikų kalbos ir kalbėjimo korekcijos kryptis;

16.6. konsultuoja tėvus (globėjus) bei mokytojus.

17. **Psichologas:**

17.1. stiprina vaikų psichologinį atsparumą ir psichologinę sveikatą;

17.2. skatina saugios ir palankios ugdymui(si) aplinkos kūrimą lopšelyje-darželyje;

17.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, nustatydamas vaiko psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;

17.4. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus ugdymo(si) klausimais.

18. Kauno r. pedagoginės psichologinės tarnybos psichologai bei socialiniai pedagogai teikia psichologinę pagalbą ir socialinę pedagoginę pagalbą pagal poreikį vaikams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), darželio darbuotojams.

19. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas dirba bendradarbiaudamas su darželio bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

19.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, vaikams, jų tėvams (globėjams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą vaikų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

19.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) darželio bendruomenei;

19.3. inicijuoja ir dalyvauja darželio sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant;

19.4. teikia pagalbą vaikams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

19.5. skatina sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

20. Mokytojo padėjėjai padeda vaikui (vaikų grupei) įsitraukti į kasdieninį grupės dienos ritmą, atlikti kitą su ugdymu(si), savitarna, savitvarka, maitinimu(si) susijusią veiklą.

21. Mokytojo padėjėjas specialiųjų poreikių vaikui padeda:

21.1. Orientuotis ir judėti darželio aplinkoje, renginių ir išvykų metu.

21.2. Apsitarnauti, pavalgyti, pasirūpinti asmens higiena.

21.3. Įsitraukti į ugdomąją veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti.

21.4. Paaiškina vaikui skirtas užduotis ir talkina jas atliekant.

21.5. Padeda tinkamai naudotis ugdymui skirta kompensacine technika ir mokymo bei kompensacinėmis priemonėmis.

21.6. Bendradarbiaudamas su mokytoju, logopedu ir kitais su vaiku (vaikų grupe) dirbančiais specialistais, numatyti ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus bei pagalbos vaikams teikimo metodus ir juos taikyti.

22. Vaiko gerovės komisija:

22.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą vaikams, mokytojams, vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

22.2. atlieka vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

22.3. rengia individualius pagalbos planus švietimo pagalbos gavėjui ugdymosi spragoms šalinti, aptaria pagalbos būdus.

23. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

23.1. gavęs informaciją iš mokytojų, suburdamas reikalingų specialistų komandą, operatyviai sprendžia problemą;

23.2. vykdo mokytojų, dirbančių su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais, ugdomąją priežiūrą;

23.3. koordinuoja vaiko gerovės komisijos darbą.

**IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIO NUOSTATOS**

24. Vaikų ugdymosi pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, todėl išskylantys sunkumai laiku identifikuojami.

25. Bendradarbiaujant švietimo pagalbos specialistams, mokytojams ir vaiko tėvams (globėjams, rūpintojams) tariamasi dėl ugdymosi pagalbos teikimo.

26. Darželio darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo vaikui planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visapusišką pagalbos vaikui įgyvendinimą Darželyje.

27. Aprašas viešinamas darželio internetinėje svetainėje <http://uosiukas.lt/>.

SUDERINTA
Vaiko gerovės
komisijos 2022-09-13
posėdžio protokolas Nr. 7